

SOSYAL BİLİMLER-1 TESTİ (Sos-1)

1. Bu testte sırasıyla,

Tarih (1-13)

Coğrafya (14-23)

Felsefe (24-30)

ile ilgili 30 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler-1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. İlk Çağda Mısır'da mimari eserler daha çok taştan yapıldığı hâlde Mezopotamya'da kerpiç ve tuğladan yapılmış, taş, Mısır'a nazaran daha az kullanılmıştır.

Yalnız bu bilgiyle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Mezopotamya taş işçiliği dalında Mısır'ın etkisinde kalmıştır.
- B) Mezopotamya'da sanattan çok bilime önem verilmiştir.
- C) Mezopotamya mimarisinde dinî duygu ve düşüncelerin etkisi olmuştur.
- D) Coğrafi durum ve yaşayış şartlarının farklı olması sanatta etkili olmuştur.
- E) Taşın mimaride kullanılması yapıların tarihî açıdan değerlendirilmelerini kolaylaştırmıştır.

2. Aşkabat yakınlarında Anav'daki bir kurganda yapılan kazıda en alt katta evleri kerpiçten yapılmış bir köy bulunmuştur. Çıkan eşyalar arasında el değirmenleri ve evlerde kömür hâline gelmiş buğday ve arpa taneleri, yine aynı katta üzerleri boyanmış ve şekillerle süslenmiş kilden yapılmış çömlekler, insan ve hayvan heykelleri çıkmıştır.

Bu durumla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sanatla uğraşıldığı
- B) Bir yerleşim alanı olduğu
- C) Tahıl ürünlerinin tanındığı
- D) Topluluk hâlinde yaşandığı
- E) Üretim gereçlerinin ortak kullanıldığı

3. Türkler uzun süre direndikten sonra, ancak X. yüzyılda topluca İslamiyet'e girmişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu direnmeyi doğuran nedenler arasında sayılamaz?

- A) Din değiştirmenin toplumsal değişikliği de beraberinde getirmesi
- B) Müslüman olmayanlardan haraç ve cizye vergisinin alınması
- C) İslamiyet'in kılıç zoruyla kabul ettirilmek istenmesi
- D) Emevilerin güttüğü Arap milliyetçiliği
- E) Bağımsızlığı kaybetme korkusu

4. XVII. yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti'nde ekonomik durumun bozulması ve merkezî yönetimin zayıflamasına paralel olarak aşağıdakilerin hangisinde azalma olduğu savunulabilir?

- A) Vergi miktarı
- B) Ayanların nüfuzu
- C) Tımarlı sipahi sayısı
- D) Padişah değişikliği
- E) Yeniçerilerin baskısı

Diğer sayfaya geçiniz.

5. Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin, Rusya'nın özgürlük ve milliyetçilik düşüncesi karşısında bir politika izlediğinin göstergesi olduğu savunulabilir?

- A) Balkan Slavlarını birleştirmek istemesi
- B) Lehistan'ın iç işlerine karışması ve istediği kişiyi Leh Kralı seçtirmek istemesi
- C) Mora'da Yunanlıların bağımsız olmak için çıkartıkları isyanı desteklemesi
- D) Islahat hareketleriyle Osmanlı Devleti'nin güçlenmesinden çekinmesi
- E) Yunanistan'a katılmak isteyen Giritli Rumları İngiltere ve Fransa'yla birlikte desteklemesi

6. Amasya Genelgesi'nde milletin özgürlüğünü ve devletin bağımsızlığını sağlamak amacıyla Sivas'ta bir kongrenin toplanacağı belirtilmiştir.

Bu kararın aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesi olduğu savunulabilir?

- A) Seçimlerin yenilenmesine gerek duyulduğunun
- B) Yerel cemiyetlerin kurulması gerektiğinin
- C) Mebuslar Meclisinde Misakımillî'nin ilan edildiğinin
- D) Yurt çapında başka kongrelerin değişik zamanlarda toplandığının
- E) İstanbul Hükümetinin sorumluluğunu yerine getirmediğinin

7. Londra Konferansı'nda, Sevr Antlaşması'nın bazı maddelerinde değişiklikler yapılması önerilmiş, bu önerileri Türk delegeler Ankara'ya bildirmeden Yunanlılar saldırıya geçmiştir.

Yunanlıların hemen saldırıya geçmesinde, aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Tekâlif-i Milliye Emirleri (Ulusal Vergi Emirleri)'nin uygulamaya konması
- B) Yunanistan'ın Birinci İnönü Savaşı'nın yenilgisini unutturmak istemesi
- C) Türkiye'nin Misakımillî'yi dünya kamuoyuna duyurması
- D) Konferansın hiçbir sonuca varılmadan dağılması
- E) Anlaşma Devletlerinin Yunanistan'ı kışkırtması

8. 1923 yılında Seçim Kanunu'nda yapılan değişiklikle yirmi beş yaş yerine on sekiz yaşını tamamlayan her erkek vatandaş milletvekili seçme hakkını kazanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin, Seçim Kanunu'nda yapılan bu değişikliğin sonuçlarından biri olduğu savunulabilir?

- A) Seçilen milletvekillerinin aynı siyasi görüşte olması
- B) Kadın-erkek eşitliğinin sağlanmasına önem verilmesi
- C) Milletvekili sayısının artırılması için yeni seçim yöntemlerinin denenmesi
- D) Milletvekili seçiminde seçmen sayısının artırılması
- E) Seçimde okur-yazar olma özelliğinin aranması

9. Lozan Antlaşması'nda aşağıdaki konuların hangisiyle ilgili kararın, Türkiye'nin egemenliğiyle bağdaştığı savunulamaz?

- A) Azınlık hakları
- B) Kapitülasyonlar
- C) Boğazların yönetimi
- D) Yunanistan ile sınır
- E) Borçların ödenme biçimi

10. Atatürkçü milliyetçilik anlayışı, toplumu sadece ırk çizgileriyle değil din ve mezhep çizgileriyle bölmeyi de reddeder.

Bu duruma göre aşağıdakilerden hangisinin öneminin vurgulandığı savunulabilir?

- A) Sınırları belli ve bölünmez vatan anlayışının
- B) Ulusal ve insani değerleri kaynaştırmanın
- C) Devletin ulusal ve bağımsız olmasının öngörülmediğinin
- D) Siyasi varlığının dışındaki Türklerin yönetimlerine saygılı olmanın
- E) Bir milletin mutluluğunun diğer milletlerin de mutluluğuna bağlı olduğuna inanmanın

Diğer sayfaya geçiniz.

11.

- I. Saltanatın kaldırılarak Cumhuriyet'in ilan edilmesi
- II. Toplumsal ve siyasal hayatta cinsiyet farkının kaldırılması
- III. Gelen çağrı üzerine Türkiye'nin Milletler Cemiyetine üye olması

Yukarıdakilerden hangilerinin amacı demokrasi-nin sağlanmasıdır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

12. Devletçilik ilkesi, mülkiyet hakkının ulusun yararlarına aykırı biçimde kullanılmasına karşıdır.

Bu durumun,

- I. halkçılık,
- II. laiklik,
- III. inkılapçılık

ilkelerinden hangilerinin doğrudan bir gereği olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13. Atatürk, "Bizi yok etmek gibi bir görüş karşısında varlığımızı silahla korumak ve savunmak pek tabiidir. Bundan daha haklı ve tabii bir hareket olamaz." demiştir.

Atatürk'ün bu sözü,

- I. bölgesel ittifakları destekleme,
- II. ülke bütünlüğünü koruma,
- III. bağımsızlığı ilke edinme

durumlarının hangilerinden ödün verilmemesi gerektiğini gösterir?

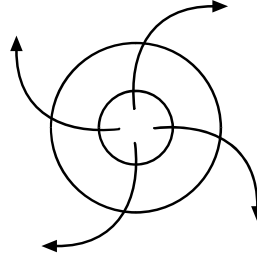
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

14. X noktası 20° Doğu meridyeni ile 40° Kuzey paraleli, Y noktası ise 10° Doğu meridyeni ile 30° Kuzey paraleli üzerindedir.

Bu koordinatlar göz önüne alındığında Y noktası, X noktasına göre hangi yödedir?

- A) Güneybatı B) Güneydoğu
C) Kuzeybatı D) Kuzeydoğu
E) Doğu

15. Aşağıdaki şekil, bir yerde, herhangi bir anda etkili olan basınç merkezini ve yatay yöndeki hava hareketlerini göstermektedir.

Buna göre, bu basınç merkezinin;

- I. bulunduğu yarım küre,
- II. ortalama sıcaklık değeri,
- III. kara ya da deniz üzerinde olma,
- IV. yüksek ya da alçak basınç merkezi olma

özelliklerinden hangileri kesinlikle belirlenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

Diğer sayfaya geçiniz.

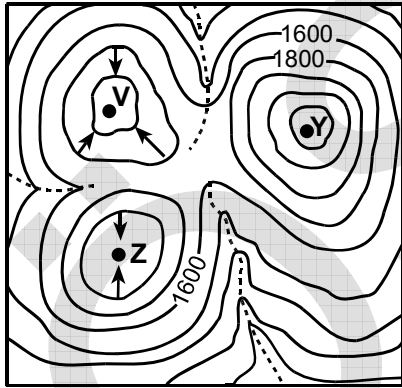
16. Aşağıda ekvatorial bölgede görülen ve birbirini doğuran olaylar sırasıyla verilmiştir.

- I. Güneş ışınları yıl boyunca dik ve dike yakın açıyla gelir.
- II. Sürekli olarak termik alçak basınç alanıdır.
- III. Yıllık yağış tutarı 2000 mm dolayındadır.
- IV. Çizgisel hız kutuplara göre fazladır.
- V. Yıl boyunca yeşil kalabilen yağmur ormanları görülür.

Buna göre, kaç numaralı olayın bu sıralamada yeri yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Aşağıda bir yöreye ait izohips haritası verilmiştir.

Bu izohips haritasıyla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) Y dağınının güney yamacı kuzey yamacından daha diktir.
- B) Yörede üç tane kapalı çukur alan bulunmaktadır.
- C) Yöredeki en yüksek dağ V'dir.
- D) Z noktasının yükseltisi 2000 metrenin altındadır.
- E) Vadiler geniş tabanlıdır.

18. Aşağıdakilerin hangisinde verilen doğal afetlerle, Endonezya'da büyük yıkımlara yol açan tsunami aynı nedene bağlı olarak oluşmaktadır?

- A) İsviçre'de kış aylarında çığ olaylarının görülmesi
- B) Amerika Birleşik Devletleri'nin güneydoğu kıyılarının sık sık kasırgalardan etkilenmesi
- C) Afganistan'da yaz aylarında şiddetli kuraklıkların yaşanması
- D) Hindistan'da sellerin büyük can ve mal kaybına neden olması
- E) Japonya'da her yıl çeşitli büyüklükte depremler olması

19. (I) Oba, göçebe aileler tarafından kullanılan kırsal yerleşme türüdür. (II) Oba yerleşmeleri, Orta Karadeniz ve Adana bölümlerinde yaygındır. (III) Türkiye'deki oba yerleşmelerinin yarısından fazlası bu iki bölümde yer almaktadır. (IV) Asıl ekonomik fonksiyonu hayvancılık olan bu yerleşme şeklinde barınma gereksinimini genellikle çadırlar karşılamaktadır. (V) Sürüleri daha çok küçükbaş hayvanlardan oluşan obalarda çadırların yanı sıra ağıl da bulunmaktadır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde coğrafyanın dağılım ilkesi kullanılmıştır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

20.

- I. Ürün toplama süresi
- II. Kırsal nüfus
- III. Ekim alanı
- IV. Tarımsal üretim

Bir bölgede tarımda makine kullanımının yaygınlaşmasıyla yukarıdakilerden hangilerinde azalma beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

21. Termik santraller, hidroelektrik santrallere göre daha fazla hava kirliliğine neden olur.

Buna göre, aşağıdaki yerleşmelerden hangisinde, santrallere dayalı hava kirliliğinin daha az olması beklenir?

- A) Yatağan B) Manavgat
C) Soma D) Elbistan
E) Tavşanlı

22. İstanbul ve Çanakkale boğazlarının aşağıdaki özelliklerinden hangisi diğer dördünün nedeni olarak gösterilebilir?

- A) Balıkların mevsimlik göç dönemlerinde, yoğun birer avlanma alanı olmaları
B) Karadeniz'i Ege Denizi'ne bağlamaları
C) Deniz ticareti bakımından stratejik önem taşımaları
D) Alt ve üst akıntılarının olması
E) Bulgaristan ve Romanya gibi ülkelerin okyanuslara açılabilirdikleri tek su yolu olması

23. Tarım ve hayvancılık etkinlikleri göz önüne alındığında, Türkiye'de,

- I. keten dokuma,
II. ipekli dokuma,
III. deri işlemeciliği,
IV. pamuklu dokuma

sektörlerinden hangi ikisinin ham madde üretimi diğerlerinden daha fazladır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

24. Felsefe yapmanın koşullarından ilki, aklımızı kurcalayan her soruyu dile getirme cesareti göstermek; diğeri de herkesçe doğal kabul edilen şeyleri tekrar göz önüne getirmek ve onlara sorun muamelesi etmektir. Ve nihayetinde, felsefe yapabilmek için avare olmalıdır tin. Bir hedefin peşinde koşuyor ve istem tarafından yönlendiriliyor olmamalı yani hiçbir şey onun dikkatini dağıtmamalı, kendini öğrenmeye vermelidir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi felsefe yapmanın koşulları arasında yer almaz?

- A) Özgürce soru sorabilme
B) Olaylara herkesten farklı bakabilme
C) Sorularını cesaretle dile getirebilme
D) Yönlendirmelere açık olabilme
E) Saplantılardan uzak durabilme

25. Bir bilim adamı, buluşuyla ilgili olarak "Başkalarının otobana dönüştürebilecekleri bir patika açtım." diyor.

Bilim adamı bu sözleriyle, aşağıdakilerden hangisini benimsediğini gösterir?

- A) Bilimin birikimli olarak ilerlediğini
B) Bilimsel çalışmanın kişiye özgü uğraş olduğunu
C) Bilimsel çalışmanın, başkalarını düşünerek yapılması gerektiğini
D) Bilimsel çalışmanın sistemli olması gerektiğini
E) Bilimin teknolojiyle yakından ilişkili olduğunu

26. Bizim varlık düzenimiz nesnelere kendine uydurur, her şeyi kendine göre değiştirir. Aslında dünyanın ne olduğunu bilemez oluruz, çünkü her şey bize duyularımızla bozulmuş, aslından ayrılmış olarak gelir. Pergel, gönye, cetvel bozuk oldu mu onlara göre yapılan bütün yapılar da ister istemez kusurlu, sakat olur. Duyularımız kesin olmadığı için onların ortaya koyduğu hiçbir şey de kesin değildir. Peki ama bu ayrılıklar karşısında doğruluk hükmünü kim verecek?

Bu parçada, "bilgi kuramı" ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Bilginin doğruluk değerine
- B) Duyu bilgisinin eleştirisine
- C) Bilginin göreceli oluşuna
- D) Bilginin kaynağına
- E) Bilginin uygulanabilirliğine

27. Umberto Eco'ya göre insan zihni, kendi dünyasını belirler, sonra da bu kendi belirlediği dünya içinde değerlerini oluşturur. Küçük bir çocuğun kendi hayalinde oluşturduğu canavarlardan korkması gibi, yetişkinler de kendi hayalinin ürünü olana, bunun hayal ürünü olduğunu bilseler bile inanmayı sürdürürler.

Bu parçadan aşağıdaki sonuçların hangisi çıkarılabilir?

- A) İnançların gizli kalması gerektiği
- B) İnanmanın temelinde korkunun bulunduğu
- C) İnançın nesnesinin, zihnin ürünü olduğu
- D) İnsanın bir şeylere inanmak zorunda olduğu
- E) İnanmanın, insanı diğer canlılardan ayıran özelliği olduğu

28. Okunu hedeften öteye atan okçu, okunu hedefe ulaştıramayan okçudan daha başarılı sayılmaz. İnsanın gözü karanlıkta da iyi görmez, fazla ışıkta da. İyiliğin aşırısı olmaz, aşırı oldu mu zaten iyi değil demektir. Erdemli kişi bunların farkında olan kişidir.

Bu parçada sözü edilen "farkındalık" durumu aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Amaca sahip olmayla
- B) Kötülükten kaçınmayla
- C) İsteklerini bastırmayla
- D) Kendini düşünmeyle
- E) Ölçülü olmayla

29. Doğalcılığı modern resmin karşıtı olarak görenler var. Şimdiye kadar doğal bir sanat eseri gören var mı, bilmek isterdim doğrusu. Doğa ve sanat iki ayrı şeydir, aynı olamazlar. Doğadan ayrı bir şey olan düşünce-mizi sanat yoluyla dışa vururuz. Doğayı olduğu gibi resimlemeye inanan sanat bile her zaman sanat olmuştur, doğa değil.

Bu parçadan çıkarılacak sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğa ve sanat özdeş kavramlardır.
- B) Sanat doğanın kopyasıdır.
- C) Sanat doğadan üstündür.
- D) Sanat ve doğa farklı varlık alanlarıdır.
- E) Modern resim, resim sanatının son aşamasıdır.

30. Descartes, mutlak anlamda kesin olan başlangıç doğrusuna ulaşabilmek için, doğru olduğu açık ve seçik bir biçimde bilinmeyen hiçbir şeyi doğru kabul etmek gerektiğini düşünür. Kuşku duymayacağı açık ve seçik bilgidir hareket etmek ister. Bu nedenle her şeyden kuşku duymaya, yanlış ya da kuşkulu olması muhtemel olduğunu düşündüğü her şeyi reddetmeye karar verir. Ancak yine de kuşku duymayacağı tek şey olduğunu söyler. Bu da kuşku duyduğundan kuşku duymamasıdır.

Bu parçaya dayanarak Descartes'la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi ileri sürülebilir?

- A) Açık seçik bilgiye ulaşabildiği
- B) Kuşkuyu sonuna kadar götürdüğü
- C) Akıl bilgisini diğerlerinden üstün gördüğü
- D) Doğuştan fikirlerinin var olduğunu kabul ettiği
- E) Süjeden bağımsız nesnelere dünyanın varlığını kabul ettiği

SOSYAL BİLİMLER-1 TESTİ BİTTİ.